

PLÁN VÝCHOVY A PÉČE **platný od 1. 1. 2025**

Identifikační údaje:

Pliška Academy, z.s. - DĚTSKÁ SKUPINA

Se sídlem: Pražákova 1008/69, Brno - Štýřice, 639 00

Provozovna: Gajdošova 1300/20-22, Brno - Židenice, 615 00.

IČ: 06351107

Bankovní spojení: č.ú. 8628078002/5500

Ředitelka: Mgr. Zuzanou Pliška

Tel: 774 294 975

E-mail: info@pliska-academy.cz

www.pliska-academy.cz

VZDĚLÁVÁME DĚTI RESPEKTUJÍCÍM ZPŮSOBEM POMOCÍ MONTESSORI METODY

Charakteristika dětské skupiny

Pliška Academy, z. s. organizuje od června roku 2020 vzdělávací program PlayWisely® formou lekcí pro děti s rodiči. Jelikož je program PlayWisely® koncipován pro děti od 4 měsíců až do předškolního věku, rozhodli jsme se založit k 1.1.2024 dětskou skupinu, aby mohly děti pokračovat ve stejném způsobu vzdělávání se známými lidmi i v předškolním zařízení. Přínosem pro děti je kontinuita a jednotící koncepce práce, čímž jsou vytvořeny optimální podmínky pro rozvoj všech typů klíčových kompetencí dětí a položen pevný základ pro jejich celoživotní vzdělávání.

Dětská skupina má kapacitu 12 dětí ve věku 2 - 6 let.

1. Zaměření a cíle

Naší prioritou je vzdělávat a vychovávat s porozuměním a respektem k potřebám a schopnostem každého dítěte tak, abychom co nejvíce napomáhali rozvinout jeho přirozený potenciál. Naším cílem je vybudovat dětem i rodičům příjemné zázemí s rodinnou atmosférou vytvořením optimálního prostředí pro zdravý vývoj dětí předškolního věku. Klademe také velký důraz na spolupráci s rodiči.

V souladu s Montessori metodou pomáháme dětem v rozvoji samostatného rozhodování. Děti se učí volit z nabídky aktivit a materiálu které odpovídají jejich úrovni vývoje, zároveň je respektována délka a četnost opakování jednotlivých činností, jejich střídání, možnost volného pohybu a odpočinku.

Nedílnou součástí a důležitým prvkem našeho způsobu výchovy je také navázání respektujícího vzájemného vztahu mezi dětmi a mezi dětmi a pečujícími osobami. Pro vybudování harmonických vztahů celé skupiny učíme děti zdvořilé komunikaci. Respektujeme názor dětí a pomáháme jim zpracovávat emoce v různých pro ně náročných situacích.

Poskytujeme dětem vyváženou nabídkou činností při kterých využíváme kvalitní Montessori pomůcky. Uplatňujeme principy individuální i skupinové práce, rovnoměrně zařazujeme řízené činnosti a volnou hru. Děti jsou vedeny ke klidné, soustředěné práci a k rozvoji jemné motoriky, zároveň však i ke každodennímu dostatečnému pohybu. K rozvoji hrubé motoriky, obratnosti, pohybových schopností a různých druhů sportu využíváme rozličné sportovní nářadí a náčiní. Pro trénink rovnováhy a koordinace pohybů je ve třídě elipsa.

2. Podmínky péče o dítě

Vnitřní prostory

Dětská skupina (dále jen DS) sídlí v prostorách Sokola Brno - Židenice na ulici Gajdošova. Prostory jsou umístěny v přístavbě v zadní části objektu u bývalého fotbalové hřiště. Vstup do prostor určených pro DS je z dvorního traktu v klidné a bezpečné části mimo ruch města a silnic. Zároveň je výhodou dobrá dopravní dostupnost i městskou hromadnou dopravou.

Ze vstupní chodby budovy vede schodiště do zvýšeného přízemí, kde se nachází vstup do DS. Budova poskytuje dostatečné, světlé, čisté a estetické prostory. V interiéru jsou použity převážně přírodní materiály. Veškeré vybavení respektuje individuální potřeby dětí.

Za vstupními dveřmi do DS je dlouhá chodba s úložnými prostory pro pomůcky, hračky a další potřeby. Z chodby se vstupuje do šatny pro děti se skříňkami pro osobní

věci dětí a do oddělené části zázemí pro personál, kde jsou police a úložné prostory pro personální záležitosti, pracovní stůl a židle pro personál.

Z chodby se dále vstupuje do třídy určené k dennímu pobytu dětí. Podlaha místnosti je pokryta kombinací linolea a koberce s vyznačenou elipsou. Třída je zařízena dětským nábytkem, jednotlivé stolky i židle odpovídají velikosti různě starých dětí. Montessori pomůcky a další aktivity jsou přehledně uspořádány na poličkách tak, aby byly dostupné všem dětem. Třídy jsou vybaveny základními cvičebními a relaxačními pomůckami. K dispozici je také čtecí koutek a prostor pro odpočinek. Na vzhledu tříd se podílejí ve velké míře i děti. Každé dítě má vyhrazený prostor, kam si ukládat své osobní věci.

Pro uložení pomůcek a výtvarných potřeb a pro uložení lehátek a ložního prádla jsou ve třídě umístěny dvě skříně. Pro případ využití nějakého multimediálního zařízení je třída vybavena wi-fi připojením.

DS poskytuje dětem kvalitní hygienické zázemí vybavené třemi dětskými toaletami, dvěma dětskými umyvadly a závěsným přebalovacím pultem. K dispozici je pro děti také sprchový kout.

Vedle dětské koupelny je vstup do prostor jídelny s dětskými stoly a židlemi v několika velikostech a stolem a židlemi pro personál. V jídelně je také oddělený kuchyňský kout s veškerým kuchyňským vybavením.

Prostor pro pobyt venku

Každé ráno se děti setkávají na zahradě. DS má od Sokola Brno - Židenice zapůjčenu oplocenou travnatou plochou, která se nachází v přímé blízkosti budovy u východu z DS. Na zahradě jsou umístěny hrací prvky vhodné i pro děti mladší 3 let. Postupně zde budujeme prostor v přírodním stylu, který je tvořen se záměrem poskytnout dětem zkušenost s různými podmínkami terénu. Děti mají v jarních a letních měsících možnost zahradničit ve vyvýšených záhonech. K volnému pohybu je také možné využít ostatní travnatý i zpevněný prostor nacházející se okolo oplocené plochy.

Během dopoledne tráví děti venku 2 hodiny rozděleny do dvou částí. Hodinu ráno a hodinu před obědem. Za hezkého počasí se část výuky přesouvá do přírodního prostředí.

Vycházky do přírody probíhají v rozmezí od 10:00 do 12:00 hod. Většina vycházek je tematicky zaměřena podle momentálního týdenního tématu. S dětmi 5 – 6 let, v rámci přípravy předškoláků, chodíme celoročně na vycházky v určených dnech od 12:30 do 14:00 hod. Odpoledne pobýváme venku od 15:30 do 16:30 hod. Využíváme jak školní zahrady, tak poznáváme okolí dětské skupiny.

Stravování

Strava je pro děti zajištěna externím dodavatelem, který musí splňovat přísná kritéria a dodává stravu s vhodnými výživovými hodnotami pro nejmenší děti. Výdej stravy obstarávají pečující osoby, které se při vydávání pokrmů řídí právními a hygienickými předpisy upravující činnosti epidemiologicky závažné. K dispozici pro výdej mají oddělený plně vybavený kuchyňský kout, který je součástí jídelny.

U dětí rozvíjíme od počátku docházky správné návyky při stolování, možnost výběru porce a rozhodování o ní. Pečující osoby se chovají v oblasti životosprávy tak, aby byly přirozeným vzorem pro děti a pro jejich správné návyky.

Personál dětské skupiny

V DS s dětmi pracují zaměstnanci Pliška Academy, z.s. Podle kapacity DS a počtu zapsaných dětí je stanoven počet pečujících osob. Tým je tvořen ředitelkou, třemi pečujícími osobami z nichž jedna komunikuje se všemi přítomnými v anglickém jazyce. Úklid zajišťují jedna pomocná síla.

ŘÍZENÍ DS:

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech pracovníků jsou jasně vymezeny ve vnitřních směrnících, pravidlech a organizačním řádu. Všichni pracovníci znají svoje kompetence. Komunikační systém má jasná pravidla, je realizován pomocí pedagogických a provozních porad a nástěnek. Celý tým spolupracuje, podílí se na tvorbě TVP. Vytváří texty, měsíční plány, týdenní plány a rozvrh dne.

Při rozhodování o důležitých věcech týkajících se chodu DS a plánování, spolupracuje celý kolektiv, dohromady spolurozhoduje. Vznáší náměty, námitky a řešení. Používáme zpětnou vazbu. Ředitelka dává pečujícím osobám prostor k samostatnému rozhodování o realizaci vlastních nápadů. Atmosféra DS je založena na důvěře, podpoře a možnosti vlastního sebeuplatnění, možnosti rozhodovat o zásadních otázkách programu.

Pečující osoby se také domlouvají navzájem o spolupráci na jednotlivých akcích. Pedagogické rady slouží nejen k řešení pedagogických problémů, ale i k návrhům akcí, připomínkám a nápadům. Práce zaměstnanců je ohodnocena podle stupně vzdělání a dle dosažené kvality. Plánování pedagogické práce a chodu DS je funkční, vychází z předchozí analýzy a využívá zpětné vazby.

DS spolupracuje s orgány státní správy a samosprávy, s odborníky, kteří poskytují poradenskou službu v oblasti individuálních problémů dětí. Spolupracujeme také s dalšími dětskými skupinami, centry, školami a vzdělávacími institucemi, které

praktikují Montessori metodu nebo klasickou pedagogiku. Kontrolní a evaluační činnosti zahrnují všechny stránky chodu DS, jsou smysluplné a užitečné.

Z výsledků jsou vyvozovány závěry pro další práci. Vnější informační systém pro rodiče a širší veřejnost je realizován prostřednictvím nástěnek, webových stránek, facebooku, instagramu, propagačních materiálů. S rodiči komunikujeme zejména pomocí e-mailů a telefonátů, 2x ročně formou pohovoru rodič a pedagog. Rodiče mají možnost kdykoli požádat o informace o práci a pokrocích jejich dětí.

PEČUJÍCÍ OSOBY

Ve třídě pracují jedna česky a jedna anglicky mluvící pečující osoba. Každý z průvodců má ve třídě specifickou nezastupitelnou roli.

Vztah pečujících osob a dětí je založen na vzájemné úctě, důvěře, respektu, toleranci, ohleduplnosti a zdvořilosti. Děti jsou vedeny k samostatnosti, vnitřní motivaci a sebehodnocení.

Pečující osoby se při své práci s dětmi zavazují dodržovat principy a zásady Montessori metody, jsou s nimi ztotožněni a s dětmi komunikují pouze respektujícím způsobem. Naslouchají potřebám a přáním dětí, vytváří podmínky pro maximální naplňování potenciálu každého dítěte i skupiny. Pozorováním a diagnostikou vývoje dětí a evaluací své výchovné a vzdělávací práce vytváří vhodné podmínky pro zdokonalování výchovně vzdělávacího procesu. Případné výchovně vzdělávací potíže pečující osoby konzultují s rodiči i odborníky na danou problematiku. Je respektována osobní svoboda dětí, zároveň jsou dodržována společně vytvořená pravidla. Děti mají možnost volby času, místa, materiálů pro svou samostatnou činnost, mají dostatečný prostor a čas na práci se zvoleným materiálem, můžou činnost opustit a později v ní pokračovat dle určených pravidel.

ROLE PRŮVODCE:

Pečující osoba je citlivý a podporující průvodce. Připravuje vhodné aktivity a prostředí tak, aby podpořil individuální možnosti dětí. Působení průvodce vychází z pozorování dětí a uvědomění si individuálních potřeb a zájmů dítěte. Průvodce působí spíše pasivně, je v pozadí a rozumí vývoji každého dítěte. Plánuje a koordinuje činnosti dětí. Představuje a ukazuje dětem jednotlivé aktivity (tzv. dává individuální nebo skupinové lekce), na základě podrobných záznamů o práci dětí. Dítě je nenápadně vedeno, stimulováno a citlivě podněcováno k učení a pozitivně motivováno k vlastnímu vzdělávacímu úsilí. Chování průvodce podporuje děti k samostatnosti. Vzájemný vztah průvodce a dítěte je postaven na respektu, úctě a přátelství.

ANGLICKÝ PRŮVODCE:

Pečující osoba komunikuje se všemi přítomnými osobami pouze v anglickém jazyce. Prostřednictvím neustálé přítomnosti anglicky mluvící osoby můžeme účinně naplňovat komunikativní kompetenci dětí. Přípravují se tak na život v mnohojazyčné

evropské společnosti. Vědí, že se lidé dorozumívají i jinými jazyky a je možno se jim učit. Vytváříme tak elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku.

TÝMOVÁ SPOLUPRÁCE

Pro naši DS je schopnost práce v týmu nepostradatelnou kvalitou všech pracovníků. Vzájemná spolupráce podporuje podnětnou a respektující atmosférou DS. Úzká spolupráce a častá setkání týmu dávají možnost společně plánovat, rozdělit si práci, konzultovat, dávat a dostávat zpětnou vazbu.

Pečující osoby disponují vzděláním dle platné legislativy pro práci v DS. V průběhu roku se všichni členové týmu účastní dalších školení, informačních setkání, seminářů a konferencí o metodě Montessori, o respektujícím přístupu k dítěti, efektivní komunikaci a o inovativních vědeckých postupech ve vzdělávání. Dále se pravidelně vzdělávají samostudiem četbou pedagogických knih a teorií. Vedení školy vytváří optimální podmínky pro soustavné zvyšování profesní a odborné způsobilosti svých zaměstnanců.

Partnerství

Pečující osoby v DS vytváří prostředí charakteristické vzájemnou podporou, spoluprací, jasnými požadavky, zodpovědným přístupem a snahou o stálé zlepšování svých činností. Všichni zaměstnanci chrání soukromí rodiny a jsou diskrétní ve vztahu ke sděleným soukromým informacím.

DS respektuje rodinu jako výchovného partnera s porozuměním a s pochopením pro vlastní volbu výchovného stylu a životních hodnot svých dětí. Vliv rodiny na rozvoj dítěte v raném věku je primárně největší a zcela nenahraditelný. DS je v mnoha případech první zkušeností pobytu dítěte mimo rodinu. Snahou obou institucí RODINY i DS je šťastné a spokojené dítě, jehož výchova a vzdělávání musí směřovat k nejlepšímu prospěchu dítěte. Společný cíl může být dosažen jen na základě vzájemné úcty, komunikace, informovanosti a důvěry. Respektujeme, že péče o děti a jejich výchova je právem rodičů, ale pečující osoby potřebují získat o dítěti informace, aby s ním mohly pracovat. Soulad výchovných metod DS s přístupem v rodině je pro děti nezpochybnitelným přínosem. Bez spolupráce s rodinou se DS neobejde. Spoluúčast rodičů na výchovně vzdělávací práci v DS vnímáme jako partnerský vztah. K vytvoření dobrého partnerství je nezbytná oboustranná výměna informací, jak o dění v DS, tak o pokrocích dítěte doma i v DS.

Nabízíme úzký okruh spolupráce s rodiči, kdy mají možnost nahlédnout do prostor DS v rámci adaptace, besídek, oslav narozenin svých dětí, observací, přednášek atd.

Prostřednictvím facebooku a instagramu mohou ve fotogalerii sledovat dění v DS. Informace získávají také prostřednictvím vývěsek na nástěnkách a pravidelných emailů. Rodiče mají prostor pro vyjádření svých připomínek a podnětů.

Přáním celé DS je, aby nezůstávala nedostupným místem, ale aby její veškeré aktivity a činnosti byly zviditelněné pro veškerou veřejnost. Pořádáním informativních seminářů a kurzů tak získáváme náklonnost a zájem všech generací. Nabízíme akce pro děti a rodiče i mimo DS, narozeninové oslavy, stmelovací akce, team buildingy. Nebráníme se spolupráci s jinou DS, MŠ či ZŠ.

3. Organizace výchovy a péče

Provoz DS je celodenní od 7:30 do 16:30 hod.

DS je heterogenní a jejich maximální kapacita je 12 dětí. Práce ve věkově smíšených skupinách vede děti k přirozené spolupráci, vzájemnému učení od starších kamarádů. Starším dětem umožňuje opakovat si svou dovednost ukázáním kamarádovi. I při obtížném úkolu mohou mladší děti aktivně spolupracovat s pomocí zkušenějšího kamaráda. Pozorováním práce starších kamarádů získávají děti přirozeně první zkušenosti a informace.

DS je svým konceptem a filozofií otevřená také vzdělávání dětí se speciálními potřebami.

Program dne

- 7:30 - 8:30 příchod dětí - pobyt venku (setkáme se na zahradě)
- 8:30 - 10:30 Montessori program
- 9:00 - 10:00 svačina
- 10:30 - 11:00 sejdeme se na elipse - komunitní kruh (téma dne, kalendář, třídní záležitosti, zpívání, říkanky, povídání), pohybové aktivity
- 11:00 - 12:00 pobyt venku
- 12:00 - 12:30 hygiena, oběd, úklid po obědě
- 12:30 - 12:45 vyzvedávání dětí po obědě
- 12:30 - 14:00 příprava na spánek, spánek (dětí 2 - 4 roky)
- 12:30 - 14:00 odpočinek, čtení příběhu, přípravné aktivity (dětí 4 - 5 let)
- 12:30 - 14:00 odpočinek, čtení příběhu s porozuměním textu, aktivity předškolák (dětí 5 - 6 let)
- 14:00 - 14:15 vyzvedávání dětí s dopolední docházkou
- 14:00 - 15:30 svačina, volná hra, odpolední kroužky (14:30 - 15:30)
- 15:30 - 16:20 pobyt venku nebo volná hra
- 16:00 - 16:30 vyzvedávání dětí

16:30 - uzavření školky (v pátek v 16:00)

Abychom mohli maximálně podpořit individuální možnosti dětí, jsou při odpoledním programu vytvořeny menší skupinky dle věku. Nejmladší děti 2 - 4 roky po obědě spí. Děti 4 - 5 let odpočívají u čtení pohádek a příběhů, následně je pro ně připraven

program odpočinkových aktivit. Nejstarší děti 5 - 6 let, předškoláci, po krátkém odpočinku u pohádky nebo příběhu, pracují na „předškoláckých“ aktivitách připravujících je na snadný přechod do školy.

Odpolední zájmové kroužky

V odpoledních hodinách probíhají v DS také zájmové kroužky s různým zaměřením. Děti se kroužku účastní dobrovolně dle své momentální nálady. Děti, které se kroužku nechtějí účastnit, tráví tento čas volnou hrou.

Sport'áček – sportovní kroužek zaměřený na pohybové a sportovní aktivity

Angličtina - anglické lekce zaměřené na témata probíraná v daném týdnu

Notička – hudebně taneční kroužek se zaměřením na zpěv a základy tance

Tvořeníčko - kreativní kroužek prožitkového tvoření

4. Formy a činnosti výchovy a péče

Naše DS je respektujícím prostředím, kde vládne přátelská a komunitní atmosféra. Děti jsou vedeny k péči o prostředí a respektu k pomůckám.

DS je vybavena motivujícím Montessori materiálem, který rozvíjí dětskou tvořivost a fantazii. Netradiční a zajímavé pomůcky vybízejí děti objevování a zkoumání. Umožňují dětem propojovat si znalosti se zkušenostmi a dávat věci do souvislostí. Vzhledem ke koncepci Montessori pomůcek mohou pečující osoby nabízet dětem ve smíšené třídě správné aktivity ve správný čas s ohledem na jejich psychomotorický vývoj.

Ve třídě je dostatek prostoru pro individuální práci dětí umožňující koncentraci, pro vzájemné setkávání dětí a jejich společnou komunikaci a pro společné aktivity s pedagogem.

Děti pracují na stolečku nebo na koberečkách, jejich používáním se učí respektovat prostor druhého i svůj.

Na elipse, vyznačené na koberci, provádějí pohybová, relaxační a dechová cvičení na uvolnění těla, uvědomění si jednotlivých částí těla, cviky pro koordinaci pohybu.

Děti mají k dispozici knihovnu s křesílkem. Mohou si zde prohlížet dětskou literaturou a dětské encyklopedie v českém i anglickém jazyce. Důležitou součástí je prostor pro kreativní tvorbu.

Třída je dle Montessori metody rozdělena do pěti oblastí, které odpovídají na lidské tendence a senzitivní vývojové fáze a tím pomáhají dítěti ve vývoji a v rozvoji klíčových kompetencí.

1. **oblast praktického života** jsou cvičení podporující kontrolu a koordinaci pohybů, péči o sebe a o okolí. Děti mají možnost uspokojit vnitřní potřebu činnosti a opakování, učí se vybírat si aktivitu, sledovat očima pohyby, pamatovat si jednotlivé kroky, vracet aktivity zpět na místo. Díky pomůckám budují trpělivost, vytrvalost, soustředění a radují se z vykonaného. Rozšiřují si slovní zásobu a schopnost se vyjadřovat, zvládají sebeobsluhu. Součástí jsou také cílené ukázky „zdvořilého chování“.
2. **oblast rozvoje smyslů** obsahuje cvičení na rozvoj, zjemnění a vytríbení jednotlivých smyslů, díky čemuž je dítě schopno vnímat jemné rozdíly kolem sebe. Rozvoj smyslů pomáhá k všestrannému rozvoji dítěte, protože dítě porozumí jen věcem, které poznalo vlastními smysly. Je schopno rozlišovat, třídít, srovnávat, popisovat. Dítě má možnost, díky konkrétní vlastní zkušenosti, porozumět názvům vlastností a pojmenovat, co vnímá. Díky manipulaci s pomůckami procvičovat jemnou motoriku, koordinaci oko-ruka, soustředit se.
3. **oblast rozvoje jazyka** zahrnuje tři úrovně – mluvené slovo, přípravná cvičení k psaní a přípravná cvičení ke čtení. Zaměřuje se na všeobecný rozvoj řeči, rozvoj paměti, obohacování slovní zásoby, artikulovanou mluvu, skladbu věty, spontánní vyprávění, schopnost sledovat a zachytit hlavní myšlenku čteného nebo vyprávěného příběhu, osvojení krátkých říkanek, básniček. Součástí jazykové oblasti jsou cvičení pro schopnost vnímat slova, slabiky a hlásky ve slovech; možnost napodobit a rozpoznat písmena. Oblast podporuje kompetence komunikativní (verbální i neverbální), sociální a personální.
4. **oblast rozvoje matematiky** zahrnuje speciální pomůcky, které dětem umožňují rozpoznat geometrické tvary; porovnat předměty podle stanoveného pravidla; pochopit a orientovat se v číselné řadě 1-10; pochopit, že číslovka označuje počet; možnost napodobit a rozpoznat číslice; pokládají základy matematického uvažování a podporují kompetenci k učení a k řešení problémů.

5. **oblast kosmické výchovy** nabízí možnost získat poznatky o planetě Zemi, živé a neživé přírodě, přírodních jevech a dějích, vlivu člověka na přírodu, o existenci jiných států, kultur a národů, poznatky o své zemi, zvycích a tradicích kraje. Napomáhá zdokonalovat schopnost orientace v DS a blízkém okolí.

Výtvarná, hudební a pohybová výchova se prolínají všemi oblastmi.

Součástí vzdělávacího procesu v DS je také řada nadstandardních aktivit. Přímo v prostorách DS organizuje odpolední kroužky. Mimo prostory DS se se staršími dětmi vydáváme na výlety, návštěvy kulturních zařízení, exkurze apod.

Živospráva

Živospráva je nedílnou součástí připraveného prostředí. Dbáme na vyváženost v uspořádání dne s ohledem na biorytmus dítěte a na střídání různých aktivit, náročnějších činností a relaxace.

Zaměřujeme se na:

- uspokojení fyziologických potřeb
- klidné přechody mezi činnostmi
- dostatečný prostor ke spontánním pohybovým aktivitám / bezpečnost /
- motivující prostředí
- smysluplná pravidla
- pozitivní vztah dospělých k dětským pohybovým aktivitám
- pravidelné cílené aktivity pro zlepšení zdatnosti

Pro zdravý vývoj dítěte se snažíme dodržovat pravidelnost živosprávy, dostatečný přísun potravin během dne, tříhodinový interval mezi jídly. Podávat kvalitní a vyváženou stravu s dostatkem čerstvého ovoce, zeleniny a mléčných výrobků. Jídelníček je obohacován o „zdravé“ suroviny, netradiční druhy jídel (jáhly, pohanka, zeleninové saláty, fazole, hrách, ovesné vločky, med, tmavé pečivo a tmavý cukr).

Stravování dětí se uskutečňuje formou dovážených jídel v termoportech k tomu určených, ve kterých je udržována správná teplota dovážených a vydávaných jídel. Jídlo je dětem připravováno v zařízení mimo prostory mateřské školy. Výdej jídla se uskutečňuje v prostorách k tomu určených.

U dětí rozvíjíme od počátku docházky správné návyky při stolování, možnost výběru porce a rozhodování o ni. Učitelky samy se chovají v oblasti živosprávy tak, že jsou přirozeným vzorem pro děti a pro jejich správné návyky.

Děti si samy prostírají stolky, připravují talíře, příbory a sklenice. Po jídle vše uklízejí na určené místo. Během celého dne je dodržován pitný režim. Od rána jsou všem dětem k dispozici nápoje – čaj, voda, mléko, vitaminové nápoje, džusy, ovocné šťávy.

5. Charakteristika vzdělávacího programu

V naší práci dáváme přednost adekvátním metodám vzhledem k věkovým, individuálním i specifickým potřebám a možnostem dětí, které jsou aplikovány v duchu metody Montessori.

Montessori metoda klade důraz na hluboké pochopení veškerého dění v souvislostech, což uskutečňujeme pomocí názorných přípravných aktivit, které připravují děti formou hry na zvládnutí klíčových kompetencí.

Principy Montessori pedagogiky, které využíváme.

Senzitivní fáze vývoje dítěte je období zvláštní vnímavosti k získávání určitých schopností a dovedností, kdy je dítě nejlépe naladěno a připraveno zvládnout určitý problém a učení. Trvají jen určitou dobu a nenávratně se zakončí, ať už jsou využity nebo ne. Období senzitivní fáze ve vývoji dítěte je vhodné maximálně využít pro osvojování určitých vědomostí a dovedností, protože se je dítě v odpovídající citlivé fázi naučí nejnázem, s nejmenší námahou a energií.

Připravené prostředí zahrnuje materiál, specifické pomůcky, vybavení a zařízení třídy tak, aby si děti mohly:

- volit práci z nabídky aktivit
- samostatně pracovat podle navržených postupů
- objevovat a poznávat podle svého zájmu

Elipsa – linie určená k chůzi po ní, kde dochází ke koordinaci pohybu, uvědomování si vlastního těla, balančním cvičením, dechovým cvičením a prožitkům v oblasti fyzických vjemů dítěte.

Polarizace pozornosti

Pokud dítě pracuje se zaujetím a soustředěním nad zvoleným tématem či problémem, nemá být rušeno.

Individuální práce dětí

Používáme také označení svobodná/volná práce dětí. Je to samostatná práce dítěte, popřípadě individuální řízená činnost. Dítě si tuto dobu plánuje a organizuje čas, volí si oblast vyučování, co – kdy – kde – s kým – jak bude na úkolu pracovat. Je také zodpovědné za dokončení úkolu a úklid v osobním maximu.

Průvodce činností dětí koordinuje a využívá své pedagogické dovednosti, aby bez příkazů (s přihlédnutím k jeho schopnostem) pomohl najít dítěti činnost, která ho zaujme. Míra svobody pro určité dítě je závislá na jeho individuální míře zodpovědnosti.

Práce s chybou a sebekontrolou

Pomůcky mají v sobě zabudovanou kontrolu chyby. Chyba je vnímána pozitivně.

Práce s vlastní zodpovědností

Dítě se učí chápat souvislost mezi volbou a zodpovědností. Učí se dále respektovat domluvená pravidla soužití, domluvené způsoby práce, využití času, pracovat podle individuálního plánu i společných plánů činností. Svoboda dítěte je samozřejmě chápána jako povinnost, ne anarchie. Volná práce neznamena, že dítě střídá činnosti bez ukončení a důslednosti nebo nedělá nic. Pokud chce dítě pracovat s určitým materiálem, který ho zajímá (tzn. samo se rozhodne), je jeho zodpovědnost dodržet daná pravidla. Pro dodržení pravidla „pracovat na osobní maximum a dokončit práci do konce“. Je vhodné dětem kritéria individuálně upravit (redukovat činnost, volit další činnosti, označit domluvený plán...) tak, aby úkol mohlo opravdu dokončit a mělo o svém učebním rámci přehled.

Propojení informací kosmickou výchovou je specifické pojetí způsobu vyučování, které není rozděleno do jednotlivých předmětů, ale vychází ze společného tematického celku. V rámci tematických celků pracují děti s informacemi z jednotlivých oborů ve vzájemných souvislostech, pracují se symboly a přesným pojmenováním, třídí

informace do kategorií. Nové informace v projektech vycházejí z celku, vysvětlují se na základě jednotlivých částí.

Kromě výchovných a vzdělávacích postupů metody Montessori využíváme také další pedagogické metody a trendy ve výchově

- metoda prožitkového a kooperativního učení,
  - metoda spontánního sociálního učení založeného na principu přirozené nápodoby,
  - využití přirozených situací,
  - metoda situačního učení, které využívá vzniklých situací, při kterých dítě získává postoje a vzory chování,
  - skupinová práce,
-
- individuální práce,
  - tvořivá dramatika,
  - experiment,
  - využití vnitřní motivace a individuálních předpokladů a schopností,
  - komunikační dovednosti ve výuce,
  - integrovaná tematická výuka,
  - kritické myšlení,
  - problémové vyučování.

Během celého dne jsou dětem nabízeny aktivity, které mají vyvážený spontánní i řízený charakter. Délka pobytu dětí venku v letním období je neomezena. Využíváme jak školní zahrady ke sportovním a rekreačním hrám, tak i organizujeme vycházky do okolních parků, sportovišť, lesů, pořádáme poznávací výlety. Snažíme se zakomponovat výuku i do dění venku.

Denní pobyt venku 2 – 3 hodiny uskutečňujeme za každého počasí na školní zahradě nebo v přírodě. K pobytu venku využíváme také čas odpoledne po svačině do odchodu dětí. V případě nepříznivých klimatických podmínek se dle uvážení pečujících osob pobyt zkracuje.

Každodenně zajišťujeme dětem dostatek pohybu prostřednictvím pohybových aktivit. Nabízíme pohybové hry, sportovní aktivity, motivovaná cvičení, koordinační cvičení, relaxační cvičení. S respektováním bezpečnostních pravidel jsou dětem umožněny i aktivity spontánní. Respektujeme zvýšené potřeby pohybu u hyperaktivních dětí.

Dítě je postaveno do středu všech našich snah a aktivit. Jde o to, aby mu dospělí pomohli k rozvíjení vlastní svobodné osobnosti prostřednictvím jeho vlastní činnosti a samostatnosti.

Nově nastupujícím dětem je dána možnost tzv. adaptačního období (děti spolu s rodiči navštěvují vybrané části dne), spoluúčastní se společných akcí pořádaných DS.

Celkově klidná a příjemná atmosféra celého prostředí přispívá k vzájemné důvěře mezi zúčastněnými.

- v DS máme stanovena taková pravidla, kterým děti rozumí, jsou přiměřená jejich věku a možnostem
  - zaměřujeme se na rozvoj prosociálních vztahů
  - všichni máme rovnocenné postavení
  - přijímáme dítě takové, jaké je
  - k dítěti přistupujeme individuálně
-
- respektujeme vždy potřeby dětí a jejich uspokojování, nepřípustné je přetěžování dětí, vycházíme z diagnostiky dítěte a dokonalého poznání jejich osobnosti
  - umožňujeme dětem volnost a osobní svobodu s rozumnou mírou omezení, které vychází z daných pravidel
  - věnujeme dostatečnou pozornost konfliktům mezi dětmi
  - nabízíme dostatek her a pomůcek rozvíjejících vztahy mezi dětmi
  - pěstujeme přátelskou atmosféru mezi učitelkou a dítětem a vzájemnou důvěru
  - dospělí se k sobě chovají slušně, komunikují spolu tak, aby v dětech podporovaly schopnost nápodoby, jistoty a bezpečí.

6. Plán výchovy a péče

V souladu s podporou rozvoje sociálních vztahů, prosociálního chování a empatie se zaměřujeme na :

- vedení k projevům porozumění a citu pro potřeby a zájmy druhého
- rozvoj schopnosti spolupráce ve skupině a se skupinou
- spoluvytváření prostředí pohody v DS
- rozvoj schopnosti rozpoznat a vyvodit některé důsledky ze situací a dějů kolem sebe a přizpůsobit tomu své chování
- vytváření vztahu ke své obci a účasti na životě v ní

Společná pravidla:

- chceme dodržovat smysluplná pravidla, protože nás chrání a přináší prospěch,
- chceme dodržovat čistotu a hygienu, abychom byli zdraví, silní a příjemní ostatním,
- chceme být ohleduplní a přátelští,

- chceme řešit problémy verbálně a laskavě, nikoliv fyzicky,
- chceme ozdobit svou řeč zdvořilými slovy, která projevují druhým úctu,
- chceme opatrovat lidskou důstojnost,
- chceme trpělivě dokončit svou práci,
- chceme dát prostor kreativitě,
- chceme vidět věci v souvislostech,
- chceme být citliví, když je někdo smutný,
- chceme se starat o Zemi a chránit ji.

Integrované bloky

Témata integrovaných bloků jsou v souladu s filozofií podpory zdraví v DS.

Každý integrovaný blok v sobě zahrnuje všech pět vzdělávacích oblastí. Podle daného tématu integrovaného bloku vytváříme dětem projekty, využíváme aktuální situace, navozujeme události a připravujeme takovou nabídku činností, která se k příslušným obsahům vztahuje.

Na základě podtémat připravují průvodci třídní vzdělávací plán. Teprve zde dochází k upřesnění námětu a ke konkretizaci obsahu. Průvodci tak reagují na skutečné situace a potřeby dětí, přičemž respektují individualitu každého dítěte, které si z informací vezme tolik, kolik potřebuje.

Témata integrovaných bloků:

1. Moje cesta do školky
2. Já a moje rodina
3. Podzim přichází
4. Adventní čas
5. Zima
6. Já a můj domov
7. Jaro v přírodě
8. Příroda v rozpuku
9. Pestrý svět

1. Moje cesta do školky

- pravidla v dopravě a DS
- dopravní značky

- dopravní prostředky
- tvary kolem nás

Charakteristika:

Osvojení bezpečného pohybu v DS

Seznamování s pravidly v DS

Osvojení bezpečného pohybu po veřejných komunikacích

Seznamování s pravidly v dopravě

Základní geometrické tvary a tělesa

Získání povědomí o vlivu dopravy na životní prostředí

2. Já - člověk

- lidský život
- lidské tělo

- smysly
- zdraví
- sebeobsluha

Charakteristika:

Povědomí o tom, kdo jsem já, moje práva

Osvojení povědomí o svém těle, moje tělo je moje

Rozvoj smyslového vnímání

Osvojení sebeobsluhy dle věkových možností

Seznámení se zásadami zdravé výživy

3. Podzim přichází

- podzim je tu, někteří ptáci odlétají
- ovoce a zelenina, které sklízíme na podzim
- vyrábíme a pouštíme draky
- Halloween, dušičky
- pozorování změn v podzimní přírodě.
- počasí

Charakteristika:

Pozorování změn v podzimní přírodě

Plody, které sbíráme na podzim

Tradice podzimu

Listy a stromy – jejich druhy

Lesní zvířata - jejich rodiny

Volba oblečení dle aktuálního počasí

4. Adventní čas

- advent

- očekáváme Mikuláše
- Vánoce se blíží
- vánoční zvyky

Charakteristika:

Tradice Vánoc

Kultura a umění

Mezilidské vztahy

Rodina

5. Zima

- svátek Tří králů
- sníh, sněhuláci
- zimní sporty
- kalendář

Charakteristika:

Poznávat blíže zimní přírodu

Zimní tradice

Zimní sporty a hry

Pojmy z kalendáře, pojem o čase

6. Já a můj domov

- moje ulice, město, země, kontinent, planeta
- rodina a její členové
- sv. Valentýn
- role člověka ve společnosti
- planeta Země

Charakteristika:

Povědomí o tom, kde bydlím

Povědomí o smyslu rodiny

Já jako součást planety

Podpora rozvoje sociálních vztahů

7. Jaro v přírodě

- příroda se probouzí
- první květiny
- velikonoční svátky
- jaké známe ptáky
- čím se ptáci živí
- slepice, kohout, kuře
- domácí zvířata a jejich mláďata

Charakteristika:

Charakteristika jarní přírody
Druhy prvních jarních květin
Tradice jara
Vejce jako symbol života

8. Příroda v rozpuku

- malí, ale důležití – včelky, brouci, motýli
- společenství louky
- život na farmě
- pěstování rostlin

Charakteristika:

Hmyz a jeho funkce v přírodě
Význam kvetoucích rostlin
Tradice a oslavy dnů – matek, dětí, otců
Plody na zahradě

9. Pestrý svět

- fungování a organizace společnosti
- povolání
- jazyky a komunikace
- knihy a písmo
- svět je plný barev

Charakteristika:

Pestrost kultur a národů
Cestování
Získání povědomí o různých povoláních
Pěstování dobrých mezilidských vztahů
Barvy a jejich míchání

Měsíční tematické plány jsou vždy doplněny o konkrétní aktivity.

Akce pořádané DS, které doplňují a rozvíjejí témata integrovaných bloků

- poznávací výlety do ZOO, na farmu
- výstavy v galerii, muzeu, knihovně
- divadelní a filmová představení
- koncerty

- návštěva Hasičského záchranného sboru
- besedy – prevence kriminality a drog, bezpečnost na silnici, zdravý životní styl
- akce vyhlašované Statutárním městem Brno
- plavecký kurz
- výlety a akce s rodiči
- slavnosti jednotlivých ročních období
- oslavy Den matek, Den otců, Den dětí,
- Zahradní slavnost

7. Evaluace

Plán evaluace je komplexním pohledem na jednotlivé oblasti DS. Vychází z koncepce DS a krátkodobých i dlouhodobých cílů plánu výchovy. V zájmu zvyšování kvality výchově vzdělávacího procesu je nutné pozorovat, kontrolovat a ústně nebo písemně tyto oblasti hodnotit.

CO HODNOTÍME, JAK, KDY

Plán výchovy a péče

- co se podařilo – výsledky vzdělávání, pokroky dětí, funkčnost PVP, dodatky, aktualizace

Průběžně – zpracování písemné zpětné vazby po ukončení tematického bloku

Náhodně – zpětná vazba od rodiny, jak dítě pracuje doma, co si ze školky odneslo

Denně:

- zpětná vazba činností – co se děti naučily, čím jsem k tomu přispěl/a já, průvodce
- motivuji děti tak, aby byly aktivní? integruji nové poznatky do starých, navazuji na staré, připravil/a jsem činnosti, aby děti samy objevovaly, samy řešily?
- vytvořil/a jsem dětem prostor pro komunikaci a spolupráci?
- promyslel/a jsem a připravila prostředí tak, aby se děti mohly rozhodovat mezi činnostmi, měly možnost experimentu, měly dostatek materiálu a pomůcek?
- připravil/a jsem dětem konkrétní činnosti, neužívám v nadměrné míře popis a slovní doprovod?
- volil/a jsem činnosti tak, abych dětem umožnila zapojení co nejvíce smyslů?
- poskytl/a jsem dětem dostatek samostatnosti?
- zohlednil/a jsem individuální předpoklady každého dítěte?

Pečující osoby vychází:

Pliška Academy, z.s.

Pražákova 1008/69, 639 00, Brno - Štýřice, IČ:06351107

- z pozorování dětí
- z rozhovorů a dotazníků od rodičů
- z hodnocení vlastní práce - používání metod, forem, výsledky u jednotlivých dětí

Vedení školy vychází

- z pozorování, rozhovorů
- z kontrol
- z hospitací
- z dokumentace a písemných záznamů
- z hodnocení a sebehodnocení (stanovená kritéria)

Vnější hodnocení a evaluace, které budeme zohledňovat

- hodnocení rodičů, výsledky dotazníků
- zprávy kontrolních orgánů
- poznatky externích partnerů

PLÁN EVALUACE			
Předmět	Prostředky	Časový plán	Odpovědnost
PVP	hodnotící list	1x ročně - červen	pečující osoby
Funkčnost PVP	hodnotící list	1x ročně - červen	pečující osoby
TVP, vyhodnocování bloků	hodnotící list	po ukončení tématu integrovaného bloku	pečující osoby
Výsledky dětí, portfolia	záznam o dítěti	průběžně září - červen	pečující osoby
Vyhodnocování spolupráce s rodiči	třídní schůzky, pohovory, záznamy v hodnocení, maily	leden a červen	pečující osoby
Pedagogická práce a osobní výsledky	sebehodnocení	na pedagogických radách 1x měsíčně	ředitelka
Vyhodnocování podmínek vzdělávání	návrhy na vybavení	na pedagogických radách 1x měsíčně	pečující osoby
Hodnocení vzdělávacího procesu	hospitační a kontrolní činnost	dle plánu hospitací a kontrol	ředitelka

V Brně 1. 5. 2024

Zpracovala: Mgr. Zuzana Pliška